FLORIÁN

Zpravodaj městyse Lázně Toušeň

1-2/2023

Čtvero loňských ročních dob v Lázních Toušeni

JARO LÉTO PODZIM ZIMA

foto Hana Němečková (10), jvk (7), Martin Javorek (2) a Petr Kazda (1)

VOLBY PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2023

I. kolo 13. a 14. ledna 2023					**II. kolo** 27. a 28. ledna 2023			
Lázně Toušeň		*ČR*		*kandidující*	*Lázně Toušeň*		*ČR*	
hlasy	%	%	pořadí		hlasy	%	%	pořadí
334	45,69	35,40	1.	arm. gen. Ing. **Petr Pavel**, M.A.	521	67,31	58,32	1.
179	24,49	34,99	2.	Ing. **Andrej Babiš**	253	32,69	41,68	2.
116	15,87	13,92	3.	prof. Ing. **Danuše Nerudová**, Ph.D.	-	-	-	-
43	5,88	6,75	4.	**Pavel Fischer**	-	-	-	-
25	3,42	4,45	5.	**Jaroslav Bašta**	-	-	-	-
19	2,60	2,56	6.	MUDr. Bc. **Marek Hilšer**, Ph.D.	-	-	-	-
8	1,09	1,35	7.	PhDr. **Karel Diviš**	-	-	-	-
7	0,96	0,55	8.	prof. MUDr. **Tomáš Zima**, DrSc.	-	-	-	-
731	100	100	-	*celkem*	774	100	100	-
73,02 %		68,24 %		*volební účast*	75,93 %		70,25 %	

Návrh rozpočtu městyse Lázně Toušeň na rok 2023

schválený zastupitelstvem 14. prosince 2022

2023		
	údaje v tisících Kč	
PŘÍJMY	**k 31. 12. 2022**	**návrh 2023**
Daňové příjmy ze státního rozpočtu	22 080	27 836
Daňové příjmy – místní a správní poplatky	1 660	1 595
Nedaňové příjmy	3 515	4 810
Dotace	1 063	327
Příjmy celkem	**28 318**	**34 568**
	údaje v tisících Kč	
VÝDAJE	**k 31. 12. 2022**	**návrh 2023**
Doprava	630	855
Vodní hospodářství	2 786	932
Vzdělávání a školské služby	2 630	1 200
Kultura, církve, sdělovací prostředky	274	436
Tělovýchovná a zájmová činnost	135	323
Bydlení, komunální služby, územní rozvoj	4 647	6 493
Ochrana životního prostředí	5 476	5 757
Služby a činnost v oblasti sociální péče	0	10
Krizová opatření	0	50
Bezpečnost a veřejný pořádek	380	380
Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	0	20
Státní moc a správa, územní samospráva a politické strany	4 012	4 864
Investiční rezerva	0	13 111
Finanční operace	137	137
Výdaje celkem	**21 090**	**34 568**
	údaje v tisících Kč	
FINANCOVÁNÍ	**7 228**	**0**
	údaje v tisících Kč	
Celkem	**28 318**	**34 568**

Vydávání svozových známek na odpadové nádoby

Vydávání a užívání svozových známek na odpadové nádoby se bude v roce 2023 řídit dle stejných pravidel jako loni:

- Jedna až čtyři osoby, které jsou trvale hlášeny na téže adrese v městysi Lázně Toušeň, mají nárok na jednu známku pro nádobu velikost 120 litrů.
- Známku je třeba nalepit na nádobu odpovídající velikosti, tedy na nádobu o objemu 120 litrů. Svoz bude nadále probíhat jednou týdně.
- Osoby, které nejsou v městysi trvale hlášeny a neplatí zde poplatky za odpad, nemají nárok na svoz odpadu. Mohou tedy řešit situaci například nákupem odpadních pytlů, které firma AVE sváží společně s běžným komunálním odpadem. Tyto pytle je možné zakoupit na úřadu městyse.
- Rodiny, které mají v péči člena domácnosti se speciální potřebou a tím zvýšenou produkcí odpadu, mohou na úřad městyse poslat žádost o udělení výjimky a uznání možnosti svozu větší či další nádoby na odpad. ▪

ÚM

Poplatek za odpad v roce 2023

Poplatek za svoz, zneškodňování a likvidaci komunálního odpadu pro rok 2023 činí **900 Kč za občana na rok** (beze změny). Poplatek je zpravidla vybírán dohromady za všechny členy domácnosti. Povinnost hradit poplatek v městysi Lázně Toušeň mají všichni občané, kteří zde mají trvalý pobyt (jsou zde trvale hlášeni) a cizinci s dlouhodobým pobytem.
Poplatek za svoz, zneškodňování a likvidaci komunálního odpadu pro rok 2023 platí také vlastníci staveb pro individuální rekreaci, bytů a domů, kde není nikdo trvale hlášen. Tento poplatek činí **1200 Kč ročně** (beze změny).
Poplatek musí být uhrazen do 31. 3. 2023. Do té doby budou odpady vyváženy také s vylepenou loňskou nálepkou. V případě, že úhrada poplatku nebude připsána v termínu 31. 3. 2023, může se stát, že nálepku na první dubnový svoz neobdržíte včas!
Po zaplacení poplatku na bankovní účet městyse Vám úřad doručí kontrolní nálepku o zaplacení poplatku do Vaší domovní schránky. Odpadá tak nutnost návštěvy úřadu. Nálepky na popelnice budou distribuovány vždy až koncem měsíce (nikoli ihned po úhradě). Kdo z občanů bude chtít, může si samozřejmě kontrolní nálepku po úhradě vyzvednout na úřadu městyse sám.
Platbu poukažte na účet číslo: **2600 299 789 / 2010** (Fio banka a.s.)

- **Variabilní symbol:** Vaše číslo popisné (*je NUTNÉ vyplnit!!!, bez tohoto údaje Vám nebude platba připsána a neobdržíte nálepku!!!, platbu bude nutno následně doložit a nálepku si vyzvednout v kanceláři úřadu městyse*)
- **Specifický symbol:** 2023077
- **Konstantní symbol:** 1318
- **Informace (text) pro příjemce:** uveďte příjmení jednoho člena domácnosti (vlastníka domu, správce). Je-li pod č.p. více domácností (bytů) platících odděleně, uveďte i číslo bytu či jinou identifikaci plátce. Zvláště důležité je přesně identifikovat plátce tam, kde pod jedním číslem popisným bydlí více samostatných rodin, zvláště stejného příjmení.
- **Částka:** odpovídá počtu členů domácnosti a násobku 900 Kč.

Poplatek lze hradit výjimečně také v hotovosti na úřadě městyse, a to ve středu v úředních hodinách 8:00 – 9:00. ▪

Poplatek za psa v roce 2023

Platba v hotovosti je možná jen výjimečně. Poplatek je splatný ve lhůtě do 31. 3. 2023, pokud činí poplatek více než 600 Kč, lze hradit i ve splátkách, polovinu do 31. 3. 2023 a druhou polovinu do 30. 6. 2023.
Poplatek se platí ve výši:

a) standardní plátce: za prvního psa 300 Kč, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele 450 Kč,
b) důchodce, jehož jediným příjmem je starobní, invalidní, vdovský nebo vdovecký důchod, popřípadě poživatel sirotčího důchodu: za prvního psa 120 Kč, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele 200 Kč,
c) pokud slouží pes k podnikání, nebo k samostatné výdělečné činnosti: poplatek činí 700 Kč.

Platbu poukažte na účet číslo: **2600 299 789 / 2010** (Fio banka a.s.)

- **Variabilní symbol:** Vaše číslo popisné (*je NUTNÉ vyplnit!!!, viz instrukce výše*)
- **Specifický symbol:** 2023088 (standardní plátce)
  2023089 (důchodce)
  2023087 (podnikatel)
- **Konstantní symbol:** 1318
- **Informace (text) pro příjemce:** uveďte jméno držitele psa a bydliště držitele, počet psů.

Správně a úplně vyplněné údaje umožňují rychlou a řádnou identifikaci plátce. Proto prosíme o pečlivé vyplňování údajů.
Platby za odpady a psa pečlivě rozdělujte! Vyhnete se tak nutnosti uvádět věci na pravou míru poté, co byste byli vyzváni k uhrazení nezaplaceného poplatku: pokud bude platba obou poplatků provedena najednou, bude částka vnímána jako přeplatek toho poplatku, pod jehož specifickým symbolem byla platba provedena, a na druhém poplatku zůstane nedoplatek. ▪

Platba za bioodpad v roce 2023

Platbu poukažte na účet číslo: **2600 299 789 / 2010** (Fio banka a.s.)

- **Variabilní symbol:** Vaše číslo popisné (*je NUTNÉ vyplnit!!!, viz instrukce výše*)
- **Specifický symbol:** 2023100
- **Konstantní symbol:** 1318
- **Informace (text) pro příjemce:** uveďte jméno a příjmení plátce, nebo jméno toho, na koho je nádoba na bioodpad hlášena.

Částka odpovídá velikosti nádoby:

- nádoba 240 l : svoz **678** Kč
- nádoba 120 l : svoz **388** Kč

Poplatek lze hradit výjimečně také v hotovosti na úřadě městyse, a to ve středu v úředních hodinách 8:00 – 9:00.
Bioodpad se bude do konce dubna svážet na starou známku.
Po zkušenostech z uplynulých období doporučujeme nádobu připravit ke svozu již v úterý, neboť svoz může být uskutečněn ve velmi brzkých ranních hodinách. ▪

Uhrazení veškerých uvedených poplatků preferujeme platbou **bankovním převodem.**

ÚM

Zprůjezdnění ulic

Možná jste našli za stěračem svého auta cedulku: „Nemáme čas čekat, až přeparkujete. Při záchraně lidských životů je každá vteřina rozhodující. Prosíme, parkujte ohleduplně, pomůžete tím našemu včasnému příjezdu. Vaši Hasiči Čelákovice."
Na začátku prosince proběhlo několik průjezdnostních jízd hasičů ulicemi našeho městyse. V několika ulicích měli hasiči skutečně velký problém projet a v jedné ulici neprojeli vůbec. Bylo to především tam, kde není parkování upraveno dopravním značením. Žádáme proto všechny občany, aby na ulicích parkovali jen v případě, kdy je to nezbytně nutné, aby jejich auta nepřekážela průjezdu bezpečnostních složek. Parkujte prosím na svém pozemku. Děkujeme za pochopení.

Přijďte si zatančit

Po delší prodlevě konečně budeme mít příležitost si v Lázních Toušeni zatančit. Městys Lázně Toušeň ve spolupráci s T.J. Sokol a Divadelním spolkem připravují ples/karneval v rázu „Zlatá dvacátá" – tedy z jiskřivého meziválečného období. Ovšem nejen pro ty, kdo máte rádi filmy Velký Gatsby, Chicago, Někdo to rád horké, Zpívání v dešti… Využijte možnosti přenést se na chvilku do této jedinečné doby a přijďte si zatančit a pobavit se! Karneval proběhne v sobotu 25. února 2023 od 20 hodin v sokolovně v Lázních Toušeni.
Zkrátka nepřijdou ani děti, pro které budou připraveny dva karnevaly: od 10:00 pro děti do 4 let (s rodiči) a od 14:00 pro děti od 4 let do 99 let. Připraveny budou soutěže, hry, tančení a také vyhlášení nejlepších masek.

Nové herní prvky

V prostoru dětského hřiště Na Zárybničí plánujeme instalovat dětský kolotoč, lanové průlezky a prolézačky. Návrh prošel diskusí na facebookových stránkách městyse, aby mohli rodiče zhodnotit, zda navržené typy hracích prvků jejich děti ocení, případně zda by nebyly vhodnější jiné. Instalace dohodnutých prvků proběhne začátkem jara. ▪

Mgr. Jana Hadrbolcová, místostarostka městyse Lázně Toušeň

Za anděly do Úštěku

Téměř před Vánoci jsme vyrazili ze zamrzlé a zasněžené Toušeně na sever do Úštěku, kde sníh naopak ani nebyl. Vjezd do města se nedal přehlédnout, kolony parkujících aut se táhly několik kilometrů. Ovšem náš řidič Pavel dokázal dojet až téměř do centra, tam zaparkovat a být pro nás hřejivě vytopeným zázemím. Úštěk má velmi dlouhé náměstí, na kterém byla spousta zajímavých vánočních stánků. Někdo ochutnával punče a svařená vína, někdo si ohříval promrzlé ruce nad výhní u kováře, další poseděli v kavárnách a cukrárnách nebo v kulturním domě. Ale všichni jsme byli ve 14:30 a v 17 na pouštění odvážných andělek z věže kostela sv. Petra a Pavla. Nechali jsme si požehnat od obřích andělů na chůdách, udělali zajímavé nákupy a někteří i potkali dlouho neviděné známé. Zpět jsme byli včas na vyzvednutí betlémského světla na náměstí v Lázních Toušeni.

Bc. Miroslava Kořínková, předsedkyně volnočasové komise
dvě fota z roznášení betlémského světla: jvk

Odložené vystoupení

Předvánoční chřipky odložily malým klavíristům veřejnou hru pro jejich obdivovatele až do 16. ledna 2023. V to odpoledne se v sále Slatinných lázní sešly díky RC Myšák na tři desítky lačných posluchačů deseti žáků paní učitelky *Jany Sharkadiové*. Od nejmenších po nejvyspělejší předvedli národní písně i Vivaldiho, Beethovena a Hurníka a ti nejšikovnější se pustili také do ragtimu a synkop. Postupně hráli: *Janička Potočiarová, Dorotka Kupcová, Jáchym Novotný, Jana Urgošíková, Laura Petrtýlová, Rozálie Pachtová, Emma Chramostová, Filip Agress, Ondra Bača* a *Mia Heyrovská*. Ti starší už se zjevnou zkušeností a všichni bez výjimky s velkou pozorností, aby nikoho nezklamali. I když třeba u klavíru nezůstanou, vhled do hudebního světa v nich přetrvá jako důležité obohacení obzoru. ▪

red

Děti zdobily vánoční stromky

Vánoční výzdoba v parku na Floriánském náměstí byla tentokrát jiná. Poprvé se na ní podílely i děti, když v pátek před 1. adventní nedělí přišly ozdobit čtyři malé stromky ve velkých přenosných kořenáčích. Tři si přála mateřská škola, jeden pak škola základní, a úřad městyse jim přání splnil. Přestože hodně dětí bylo nemocných, sešlo se jich dost na to, aby svými ručně a pečlivě vyrobenými ozdobičkami stromky bohatě okrášlily. Na své výrobky byly právem hrdé, a radost tak udělaly nejen sobě, ale úplně všem. Stromečky zdobily park na náměstí až do Tří králů. Potěšily také vánočně ozdobený plot mateřské školy a vánoční motivy v oknech MŠ Raduška.

Pasování na čtenáře

V září nastoupili do 1. třídy, počátkem prosince už umějí číst a moc se těší na své slabikáře! Slavnostní předávání a pasování prvňáčků na čtenáře, které se již v naší škole stalo tradicí, se mělo původně konat ve Skleněné vile ve čtvrtek 1. prosince 2022, ale onemocnělo tolik dětí, že se celá akce musela o pár dní posunout. V úterý 6. prosince už byla situace lepší, ovšem nemoc se naopak nevyhnula třídní učitelce 1. třídy Mgr. *Ludmile Černé*. Celé akce se proto ujala učitelka 5. třídy Mgr. *Lenka Svobodová* za asistence páťáků a družinářky *Jiřiny Mrkvičkové*. Páťáci se o malé žáčky vzorně postarali, nejprve zazněly různé hádanky, prvňáčci hádali hrdiny z knížek podle obrázků a nakonec jim *Emma Chramostová* přečetla slib čtenáře. Slavnostní obřad všichni pojali velmi zodpovědně, každý prvňáček před všechny předstoupil a byl mečem pasován na čtenáře. Přítomen byl i pan ředitel školy Mgr. *Martin Černý*, který malým čtenářům předával slabikáře a zároveň jim popřál hodně úspěchů. Každý k tomu obdržel ještě perníkovou medaili a stuhu s hrdým nápisem „Jsem čtenář“. Děti si byly vědomy důležitosti celé akce a důstojně vše zvládly, spokojeni byli i přítomní rodiče.

Rozsvícení vánočního stromu

Počátkem a nedílnou součástí adventního času je rozsvícení vánočního stromu. Tentokrát jsme se sešli v neděli 27. listopadu 2022 v parku na Floriánském náměstí, kde milým překvapením byl na opačné straně parku jiný vánoční strom: vysokou borovici vystřídal menší smrk, ozdobený panem *Martinem Rigem*, který na příští rok slíbil výzdobu ještě bohatší. A co všechno se událo? Začátek adventu ohlásil zatroubením ponocný soused *Josef Konopka* a celé setkání uvedla místostarostka městyse Mgr. *Jana Hadrbolcová*: tradičně se vánočními písněmi představilo 107 dětí základní školy, na kytaru je doprovodila paní učitelka *Mgr. Ludmila Černá*, a pohodovou náladu doplnila sólovým zpěvem *Zuzana Němcová Šmejkalová* v doprovodu svého kytaristy. Náladu téměř ladovskou pak vykouzlil krásně osvětlený dům čp. 2 „Králíkovo“, a nebyl určitě nikdo, komu by se nevyloudil na tváři spokojený úsměv. Jen ten sníh pohádkových zim chyběl…
Stánky nabízely pestrý výběr občerstvení od vánoček, cukroví, buchet a perníků, které upekli ochotní dobrovolníci, po pomazánky na chleba, sádlo a škvarky, které připravil starosta městyse Ing. *Luboš Valehrach*. Punče, svařáku a čaje bylo pro všechny dost a kdo měl zájem, mohl si opéct na ohýnku buřty. Ve stáncích byly k zakoupení toušeňské suvenýry, RC Myšák ve svém stánku nabízel výrobky dětí. Družina základní školy připravila pod velkým stanem dílničku, kde si děti mohly napsat či nakreslit svá přání Ježíškovi nebo si vystřihovat sněhové vločky. A tak jsme si všichni v parku užili klid a pohodu, strávili chvíle s rodinou, s přáteli a známými, které jsme během večera potkali, popovídali si, zavzpomínali a společně se těšili na Vánoce. Sešlo se nás jistě více než čtyři stovky. Všem, kdo se na slavnostním podvečeru podíleli, je třeba poděkovat. ▪

text a foto Hana Němečková, předsedkyně kulturní komise

Mikulášská nadílka

O druhé adventní neděli 4. prosince 2022 čekalo v toušeňské sokolovně na děti šest nádherných andělů, pět strašidelných čertů, jeden majestátný Mikuláš a samozřejmě mnoho dárečků. Dětmi očekávaná akce pořádaná T. J. Sokol Lázně Toušeň a Divadelním spolkem v režii místostarostky Mgr. *Jany Hadrbolcové* začala ve 14 hodin. Divocí čerti pobíhali v sále, až z nich šla chvíli hrůza, ale vše zastavili z podia krásní andělé, kteří s pomocí dětí přivolali Mikuláše. S jeho příchodem se celá situace uklidnila. Mikuláš usedl do velkého křesla, andělé nanosili dárky, čerti se stáhli do svého pekla v rohu před jevištěm, jen ten hlavní čert s knihou hříchů, ve které je vše napsáno, zůstal pro kontrolu poblíž. Mikuláš pak jedno po druhém zval děti na podium, a aby si dárečky zasloužily, musely zazpívat písničku nebo přednést básničku… Některé zpívaly beze strachu a s chutí, jiné trochu s ostychem, ale dárků se nakonec dočkaly všechny. Velká škoda, že mnoho dětí bylo nemocných a nemohly se zúčastnit. Ty, které se s rodiči dostavily, si to pěkně užily.

Výstava Bílé Vánoce

Chvíli se v předvánočním shonu zastavit a navodit sváteční náladu měli možnost návštěvníci výstavy Bílé Vánoce v oranžerii Skleněné vily.

Vernisáž proběhla za účasti téměř dvacítky diváků 10. prosince 2022. Nejen oni, ale všichni další návštěvníci obdivovali tři desítky betlémů, stromeček ozdobený starými vánočními ozdobami, ozdoby paličkované i háčkované, ubrousky s motivem Vánoc a koledami, staré vánoční pohlednice, oblíbené pohlednice Josefa Lady či s českými koledami, zdobené perníčky, háčkované sněhuláky a stromečky, zimní kreslené vesničky, starožitné sáně, anděly z keramiky, papíru a mušliček, přáníčka Ježíškovi napsaná na Floriánském náměstí při rozsvěcení stromečku a mnoho dalšího. I samotná Skleněná vila byla krásně nazdobena světelnými řetězy, po setmění umocňovala vánoční náladu a lákala k prohlídce, stejně tak jako okna plná papírových sněhových vloček. Ty byly zavěšeny také v dlouhých řetězech na svítidlech v oranžerii a lehce se pohupovaly.

Pro ty, kteří během shonu kolem Vánoc nestihli přijít, bylo otevřeno až do 8. ledna 2023. Výstavu si přišly prohlédnout na tři stovky milovníků vánočních tradic. Jako obvykle velmi milou návštěvou byly děti ze základní školy se svými učitelkami a jejich opravdový, nefalšovaný zájem velmi potěšil. Bylo milé poslouchat děvčata i kluky, jak se doma na Vánoce připravují. „*Dneska budeme péct perníčky a zítra budeme dělat vosí hnízda*," chlubil se jeden z kluků. Kdo by neměl Vánoce rád! Podívat se přišli nejen Toušeňané včetně starosty a místostarostky městyse, návštěvníci z Čelákovic, Brandýsa a Boleslavi, Prahy, Jenštejna, Lysé nad Labem a možná i odjinud. Poděkování náleží členům kulturní a volnočasové komise i baráčníkům za přípravu celé výstavy. Nálada podbarvená koledami zde byla po celou dobu srdečná, milá a přátelská.

Vánoční setkání u kapličky

Pozvání úřadu městyse na sousedské setkání u kapličky sv. Floriána ke společnému zastavení o třetí adventní neděli přijalo v podvečer 11. prosince 2022 na pět desítek Toušeňanů. Zahřát se u svařáku, popovídat si a možná si i zazpívat. Pokus o zpěv trochu zakulhal, dobrou náladu to však nepokazilo. Kaplička byla poprvé svátečně ozdobena světelnými řetězy, štědré sousedky nabízely i cukroví, svařáku bylo dost a bylo i o čem povídat. Přátelé, známí i neznámí si vždy mají co říct. Každý měl také možnost prohlédnout si svíčkami osvícenou kapličku uvnitř a mnozí přiznali, že to bylo poprvé, kdy do prostor vstoupili či vůbec nahlédli. Vánoční čas přímo vybízel k setkávání, ale nic nebrání tomu, abychom se setkávali častěji a po celý rok!

Svátek svaté Lucie

Konečně napadl sníh! Bohužel přišel i mráz a náledí, a tak byl večerní průvod o svátku svaté Lucie z bezpečnostních důvodů zrušen. Však úrazů už bylo dost! Při rozsvěcení stromečku si zvrtla kotník místostarostka Mgr. *Jana Hadrbolcová*, při setkání u kapličky předsedkyně volnočasové komise Bc. *Mirka Kořínková*. A nebyly samy… Kdo měl odvahu, dostavil se tedy ať už se světýlky nebo bez nich rovnou k bývalému přívozu na konci Káranské ulice. Lucie v bílých převlecích rozdaly dětem za písničky bonbony a čokolády a všichni se těšili na ohňostroj z lávky, který tentokrát zajišťovaly technické služby našeho městyse. Byla příležitost chvíli si popovídat, vyfotit se a pak už jen opatrně a bez úrazu dorazit domů…

Vánoční koncert

Adventní čas s sebou přináší vždy výjimečnou slavnostní náladu. Taková byla i 22. prosince 2022 v obřadní síni ve Skleněné vile, kam přijel zpříjemnit předvánoční chvíle hrou na kytaru Mgr. *Lubomír Dočkal*. Koncert uvedla místostarostka městyse Mgr. *Jana Hadrbolcová*, přivítala účinkující a přítomným popřála pěkný zážitek. Na počátku zazněly koledy a koncert dále pokračoval skladbami Antonia Vivaldiho, J. S. Bacha, Ivana Jelínka a dalších autorů. Na závěr zazněla skladba Štěpána Raka. Vše ve skvělém provedení! Milým překvapením byl i druhý účinkující: mezi jednotlivými skladbami jsme si mohli poslechnout, jak a kde vznikla píseň Tichá noc, a také povídku Ilji Hurníka „Ne o zvonech, jen o zvoneccích" – vše v perfektním přednesu, a jak by také ne: přednášel *František Dočkal*, otec *Lubomíra*, hlasatel a moderátor Československého a Českého rozhlasu, recitátor a komentátor dokumentárních filmů, který mnoho let také nahrává audioknihy. Jaká škoda, že místních návštěvníků se dostavilo opravdu pomálu! Situaci ale zachránili *Lubomírovi* báječní spolužáci ze základní školy, kteří se domluvili a na koncert přijeli dokonce i s paní učitelkou. Tím více po celý večer panovala přátelská a úžasná atmosféra. Za milé vystoupení oběma účinkujícím pánům poděkovala místostarostka městyse a za asistence *Dalibora Doubka ml.* jim předala květiny. Po koncertě všichni navštívili oranžerii, kde si prohlédli vánoční výstavu a výborně se bavili, po letech si jistě měli co říct. Takové setkání si zaslouží společnou fotku i s paní učitelkou. Celý večer prozařovala radostná vánoční nálada. ▪

Setkání seniorů

Po covidové přestávce se opět mohlo uskutečnit ve Slatinných lázních Toušeň tradiční předvánoční setkání seniorů. Sešli se 15. prosince 2022, aby si užili společně příjemné odpoledne. Přítomné přivítal starosta městyse Ing. *Luboš Valehrach*, MBA, popřál všem hodně zdraví a dobrou zábavu. Účast nebyla tak početná jako bývávala, tentokrát to však způsobily chřipka a nachlazení, které mnoha seniorům nedovolily se této vždy milé akce zúčastnit. Kdo ale nechyběl, byli žáci a žákyně základní školy. Nejprve vystoupili ti nejmenší a předvedli, co se v krátkém čase naučili na kytary, větší děti přednesly básničky, které nacvičily s paní učitelkou *Ivanou Studničkovou*, a na závěr všichni zazpívali za doprovodu kytary paní učitelky Mgr. *Ludmily Černé*.

Senioři se pak těšili z dárků od dětí, které je vyráběly se svými učitelkami ve školní družině. Tentokrát to bylo pouzdro na papírové kapesníčky a papírek na čistění brýlí. Když děti dárky s úsměvem rozdávají, rozzáří se jim oči, seniorům naopak ukápne i slzička dojetí. Chvíle, které jsou krásné a důležité a přispívají oběma stranám k dobré náladě. Další program uvedl starosta městyse, když přivítal zpěváka *Láďu Weryrostka*. Ten pak s obrovskou chutí zahrál a zazpíval seniorům vše, co si jen přáli. Nechybělo občerstvení ani dobrá nálada, která vydržela až do samotného konce příjemného odpoledne.

text a foto Hana Němečková, předsedkyně kulturní komise

Baráčníci opět v sokolovně

„Jsme rádi, že se naše sokolovna opět po čase naplnila známými tvářemi, rádi s vámi spolupracujeme, přejeme vám elán i další následovníky,“ přivítala baráčníky v sokolovně 12. listopadu 2022 starostka místního Sokola Mgr. *Jana Freudlová*.

Na šedesát účastníků a hostů z deseti obcí tleskalo hned po zahájení milému vystoupení desítky nejmenších tanečnic a jednoho tanečníka z kroužku paní Mgr. *Markéty Kubíčkové*. Děti navázaly bezprostřední vztah s publikem a často mávaly svým rodičům na druhé straně sálu. Školák *Ondra Bača* zahrál na klávesy, také zazpíval několik známých písniček. Pustil se i do těch národních – a baráčníci se připojili. O další hudební skladby se postarala skupina pana *Petra Hradeckého*, která, a to je také podle dávných zvyklostí, celé jednání baráčníků doprovázela.

Ještě jedno úvodní vystoupení musím zmínit. Když za pochodu byl do sálu přinesen spolkový prapor, praporečníka doprovázely tetičky v národních krojích a nad nimi pak na jevišti zazpívala *Zuzana Němcová Šmejkalová* národní hymnu.

„Dlouho jsem u vás nebyl, ale pokaždé mě něčím překvapíte. Všechny čtyři sloky české hymny krásně podané mě opravdu dojaly. Zase to moje vlastenectví pookřálo, děkuju vám,“ uvedl ve svém pozdravném vystoupení dlouholetý, dnes už bývalý, rychtář *Míla Bárta* ze Staré Boleslavi.

Prostřední část zasedání je věnována hodnocení.

Po přestávce, posilněni tradičním párkem, mohou hosté vystoupit se svými zdravicemi nebo volnými návrhy. To je také podle starých pořádků. Hosté pozdraví touženské baráčníky a obvykle jim něco přejí, ve volných návrzích mohou zkritizovat jejich práci nebo program zasedání. Byli jsme zejména zvědavi na vystoupení pana starosty, paní místostarostky a touženského pana kronikáře, i oni byli našimi vzácnými hosty. Potěšilo nás, že jejich hodnocení bylo nadobyčej příznivé. Jen župní rychtář dlouho otálel. *„Jsem rád, že úroveň vaší činnosti je stabilní, pěkné dnešní zasedání to jen potvrzuje, děkuji vám za dobrou práci,“* sdělil nám až na závěr.

Konec dobrý, všechno dobré. Společně si zazpíváme baráčnickou píseň, někteří si zatančí, protože kapela stále hraje, a jdeme se rozloučit s hosty. Mnozí pospíchají a – mezi námi – víme proč: obec Vrábí pořádá večer tradiční vepřové hody! ▪

Mgr. Eva Kučerová, kronikářka OB Lázně Touženě

foto Hana Němečková, šéfredaktorka zpravodaje Florián

Sázení stromků

„Vy pořád jenom kácíte!“ Tuhle větu slyšel náš lesní *Láďa Šedivý* ze Staré Boleslavi každou chvíli. Tak se rozhodl. Vyčistil kus pozemku, zajistil ovocné stromky a se svými dětmi vysadil alej 19 stromků ve složení jabloň, hrušeň, třešeň a švestka. Pak oslovil druháčky ze školy v Lázních Touženi, kteří si každý stromek „adoptovali“, napsali mu vzkaz a 24. listopadu 2022 jsme se u aleje všichni sešli. Nejdříve jsme s dětmi probrali druhy stromů rostoucí v okolí, jakým způsobem o ně pečujeme, jak je nutné je chránit před okusem zvěří, nezapomněli jsme ani na kůrovce (kůly u stromků jsou ze smrků, které byly kůrovcem napadeny), a potom jsme se společně vrhli na ochranu vysazené aleje. U každého stromku jsme instalovali pletivo a na něj zavěsili přáníčka od dětí. A druháčci už se těší, až budou jednou kolem vzrostlé aleje provázet své vlastní děti či vnoučata a budou jim vyprávět o tomto dni. A protože jim to nestačilo, domluvili si na další týden program lesní pedagogiky na celé dopoledne.

text a foto Mgr. Jan Kobr, lesní pedagog

Splněný sen

„Poprvé“ může být jen jednou za život, a právě to se v loňském adventu poštěstilo někdejšímu žáku touškeňské základní školy *Janu Černému,* když jako student maturitního ročníku IV. B G pražského gymnázia Evropská 33 byl pověřen nastudovat Českou mši vánoční *Jakuba Jana Ryby*, a to se studenty a absolventy svého gymnázia, Vyšší školy sociální a Střední odborné školy pedagogické na téže adrese. Nejdůležitější, šesté provedení se uskutečnilo v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze 22. prosince 2022 v pravé poledne. Spolustudent *Ondra* představil dirigenta *„náš úžasný, inteligentní, krásný a hlavně šikovný Jan Albert Černý“* a ve všem měl pravdu. Touškeňan se ujal taktovky s jistotou i rozechvěním, hlavně ovšem s přehledem a citem pro všechny změny temp i dynamiky, doslova dýchal a zpíval s více než stodvacetičlenným sborem a byl oporou sólistům i orchestru. Posluchači naplnili rozlehlý chrámový prostor do posledního místečka i k stání a všem účinkujícím připravili zasloužené ovace. V závěru se představil příští dirigent *Kryštof* – všichni povstali a pod jeho taktovkou zazpívali koledu Narodil se Kristus Pán. ▪

jvk

Výročí zemědělské školy

Střední zemědělská škola v Brandýse nad Labem, jejíž studenti dojíždějí na praktickou výuku také do touškeňského Školního statku, oslavila 125 let od založení. Hlavním zakladatelem byl brandýský vynálezce a výrobce zemědělských strojů *František Melichar* (1842-1907), jehož secí stroje se vyvážely doslova do celého světa. Významným spoluzakladatelem v roce 1897 byl – možná překvapivě – také tehdejší majitel lázní v Touškeni *Jan Králík* (1864-1946), původním povoláním učitel. Také jemu věnovala výstava k historii školy samostatný panel. Potomci jeho strýce se zabývají zemědělstvím dodnes. K výročí připravila škola před Vánocemi velké oslavy s dnem otevřených dveří. Každá učebna nabízela jiný obor: plodiny všech druhů, skot, koně, včely, historii školy, tabla maturantů, literární tvorbu i sportovní trofeje studentů, zdobení ze zeleně i zdobení perníčků s ochutnávkou, a k občerstvení návštěvníků připravili studenti minibramboráčky, skořicové šneky, perníčky, čaj s medem a pomerančem, medovinu a jahodový milkshake. Mimo budovu byl k prohlídce i nejnovější traktor a původní Melicharův secí stroj. ▪

František Melichar na portrétu od Josefa Ženíška, text jvk

Bluesbadger

Pravidelný festival bluesové hudby, pořádaný partou nadšenců v Lázních Touškeni, nese sice jméno po „bluesovém jezevci“, ale už vícekrát vystrčil růžky. Před pěti lety psal o touškeňském rockovém Bluesbadgeru *Ondřej Bezr* v Lidových novinách: *„Od úplných a poměrně skromných začátků přehlídky, vymezené vesměs domácím interpretům, se dostávají rok od roku k prestižnější a stylově i zeměpisně šíře pojatému programu.“* Nejnověji se v sokolovně sešlo 26. listopadu 2022 pět kapel. První na plakátu byli United Cans Unlimited (*Many More, Max Braun, Štěpán Suchochleb* a *Martin Petrásek*). Zpěvačku *Olgu Kovaříkovou* doprovodil její Jazzpot (*Štěpán Měrka, Martin Krč* a *Martin Petrásek*). Domácí The Kingsize Boogiemen o sobě tvrdí, že jsou seskupením drzých, ba vyzývavých týpků se smyslem pro konzumaci kdečeho, spojeným s mnohými výtržnostmi, ale hrají živelně rádi. Exkluzivním hostem byl virtuózní britský kytarista žijící v ČR *Justin Lavash*, kterého znají jako spolupracovníka také fanoušci *Moniky Načevy* nebo *Lenky Dusilové.* Poslední na plakátu byla kapela St. Johny & The Sinners (*Jan Stehlík, Zdeněk “Wimpy” Tichota a Kamil Němec*), vyznavači rock'n'rollu, boogie a blues a předskokani bluesových legend *Charlieho Mussellwhitea, Lurrieho Bella, Paula Lamba, Any Popovic* a dalších. Současné Lidové noviny jsou plné jiných témat, ale o rostoucí zajímavosti touškeňského „bluesového jezevce“ platí starý postřeh bez ohledu na přítomnost či nepřítomnost zpravodajů. ▪

zně + kro

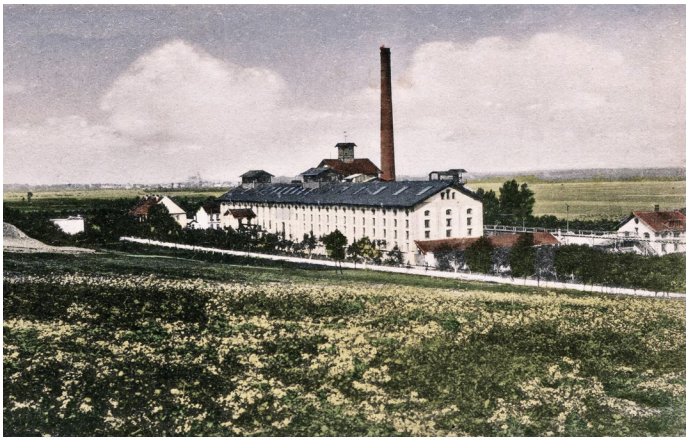
Petr Enc pro Floriána zalistoval novinami, zápisy a matrikami z časů „za císaře pána.“

Cukrovar

Nesnadné začátky

Kdo z nás ví, že po skončení prusko-rakouské války v roce 1866 se přišlo s myšlenkou budování cukrovarů v Čechách a mezi vybranými lokalitami naprosto převažovalo naše Polabí pro nejkvalitnější půdu vhodnou k pěstování cukrové řepy? A než se kdo nadál, stál před Toušení u silnice cukrovar, který slavnostně po dokončení 3. června 1868 posvětil brandýský děkan *Antonín Slavíček*. Budova se honosila pojmenováním *Rolnický akcijní cukrovar*, ale jeho akcionáři nebyli s výsledkem svých investic nikterak spokojeni. Název se proto rychle měnil, jako ti, kteří do něj vložili peníze. V roce 1870 se *Spolkový cukrovar u Brandýsa nad Labem* změnil na *Spolkový cukrovar v Toušeni u Brandýsa n. L.*

Stačilo ale pouhých deset let provozu a cukrovar zkrachoval. V roce 1881 byl v Praze souzen již sesazený ředitel cukrovaru *Arnošt Röhr* za finanční manipulace a podvody, a odsouzen byl k pokutě v podobě neskutečně vysoké částky 10 000 zlatých. Bohužel tehdy písemná prosba k císaři *Františkovi Josefovi I.* do Vídně zapříčinila prominutí trestu a částka byla snížena na 500 zlatých. To vedlo k totálnímu krachu nejenom samotného cukrovaru, ale i jeho akcionářů. *Röhr* brzy na to zemřel, a zemřel také velice mladý ředitel cukrovaru *František Quis*. Trošku záhadné zjištění, že?

Toušeňský cukrovar od jihovýchodu za své největší slávy

Dražba a nový majitel

V témž roce 1881 se objevuje v dějinách toušeňského cukrovaru jeden z později velice uznávaných českých cukrmistrů *Josef Beutl*, jenž se tu nechal zaměstnat jako technický adjunkt. Majetek cukrovaru se začal postupně rozprodávat a hledal se usilovně někdo, kdo by se všeho ujal. Už poněkolikáté byla v červenci roku 1882 odročena dražba a jak se zdá, ještě několikrát byla. Budoucí majitelé byli inzeráty lákáni na nejlepší a nejkvalitnější druh cukrovky i na to, že již začátkem září bude u samé továrny zřízena železniční stanice. Nakonec ještě v roce 1882 se majiteli stali pánové *Heller* a *Passer*. Ti se za dva roky na to nepohodli a zůstal majitelem pouze *Jakub Passer*.

Majitel cukrovaru *Jakub Passer* ale nebyl příliš oblíbený. Pro svůj proněmecký postoj a zaměstnávání evangelíků si vysloužil i několik posměšných písní, které na něj rolníci složili. Ví se o nich, ale nemohu je nalézt. Snad se ani nedochovaly. A proto, že nezacházel s lidmi příliš lidsky, se zvedl dokonce velký spor

Nejstarší pohlednice s toušeňským cukrovarem z druhého břehu Labe, 1908

s rolníkem *Krausem* z Ostrova u Záp v roce 1889 a zapletl se do něj i mlynář *František Jíra* z Kabelína. Noviny pak měly co psát o „otrocích německých továrníků“. Žalob bylo na *Passera* podáno víc, ale ze všech vyklouzl. Jednou z nich bylo v roce 1894 i obvinění dvou dělníků, že mu kradou uhlí, načež se soud táhl dva roky, než byli dělníci zproštěni obžaloby. Zjistilo se totiž, že jednomu z nich se *Passer* chtěl jednoduše mstít.

Lidé a jejich osudy

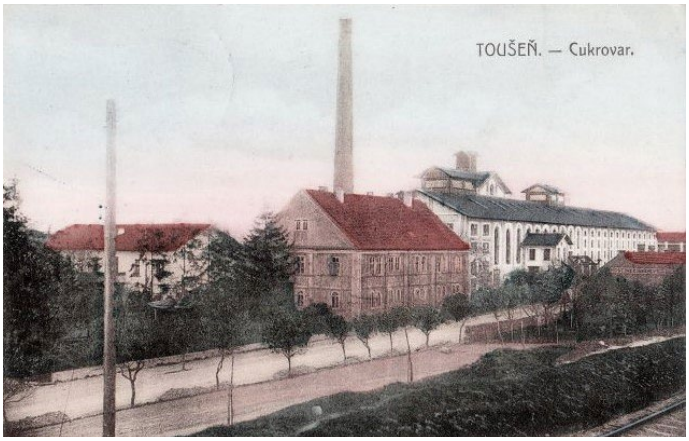
Stojíme u obrovské budovy, nahlížíme vjezdem dovnitř a blízko je dům, o kterém si můžeme myslet, že v něm byly kanceláře. A přitom tady žilo mnoho rodin tehdejších zaměstnanců. Právě sem sjely blesky za velké bouře v roce 1875. To tenkrát nezůstalo moc oken celých a nejvíce jich postrádal cukrovar. Jenom do domku vážného, obsluhy váhy, pana *Zvěřiny* sjel blesk dvakrát. Ten druhý nejspíše byl kulový a poranil jeho manželku a omráčil ji. Pak vnikl do bytu vařiče, kde porazil jeho ženu držící malé dítě a nedaleko od nich stojící manželku strojníka. Naštěstí je nezabil, a požár, který okamžitě zahořel, také naštěstí uhasili.

Z těch nejstarších rodin, které pamatovaly krach cukrovaru, byli *Karhanovi*. Před vařičem *Václavem Karhanem* tu ve stejné pozici pracoval jeho otec *František*. Cukrmistru *Václavu Norbertovi* se tu narodila dvojčata a bydleli tu *Ponnazovi*, protože i kotlář musel být pořád připraven a nesměl to mít do práce daleko. Dalším bydlícím cukrmistrem byl *Josef Zahradník* a s nimi tu žili i *Jelínkovi*, z nichž *Jan* byl účetním, a dalším trvale žijícím účetním tu byl *Jan Štros*. Domovník, který dbal nad vším, byl *František Kubát*, a dalšími důležitými osobami se stálým bydlištěm v cukrovaru byli samozřejmě čeledíni – *Matěj Růžička* a *Jan Šváb*.

Radosti a starosti

Otcové rodin byli v práci, matky se staraly o domácnost a všude okolo musely pobíhat houfy dětí, které se tu narodily. Znám jejich jména a snad je tu i pořád vidím, jak si hrají a vůbec jim nevadí hluk strojů, pach vařící se cukrovky a všechny možné směsice zvuků, které továrny dělají továrnami. Možná se bály starého topiče *Františka Riegla,* bez kterého by asi stroje stály, nebo strojníka *Josefa Oudy*. Ten ale v cukrovaru nebydlel.

Jaká tu musela být pořádná oslava 22. dubna 1885, kdy se tu ve stejný den narodila *Růženka* domovníkovi *Kubátovi* a *Josífek* samotnému řediteli *Beutlovi*. A jaký smutek, když jiný ze synů

Toušeňský cukrovar od jihozápadu i s kusem železniční trati

zmíněného *Karhana* zahynul při výbuchu odstředivého stroje čtyři měsíce po své svatbě. Stalo se to 8. června 1879, a to ještě Toušeň neměla hřbitov. Je se spoustou Toušeňských pohřben v Zápech. Zanechal mladičkou vdovu a dvě děti a vyprovázeli ho na jeho poslední cestě kousíček odtud. Náboženská procesí a vlastně vše, co vedlo lidi do Záp, se začínalo od Chrdlova kříže z roku 1800.

I ta smrt k cukrovaru patří. Nesmíme na něj hledět jako na studenou, smutnou budovu, kterou mineme a jdeme dál. Patří sem také úrazy, a nebylo jich málo. Naštěstí z těch smrtelných znám pouze dva. Trvalé následky měl sedmnáctiletý *František Krejza*, jenž tu byl v říjnu 1888 opařen vařící cukernou šťávou, která vytryskla z kotle. Ty menší úrazy nebyly ani zaznamenány.

Podvodník a nešťastník

Ale povím vám i něco veselejšího. Stalo se to roku 1884, kdy v Praze naletěl podvodníkovi jistý krejčí, kterému podvodník slíbil výhodné místo v toušeňském cukrovaru. Podvodník se vydával za inženýra a působil velice přívětivě i na otce krejčího. Kauce, kterou tehdy krejčí složil, nebyla malá – 200 zlatých – a k tomu podvedený krejčí nechal zakoupit i pro smyšleného účetního zlatý prsten za 50 zlatých. Pan inženýr si zajel do Toušeně a opravdu pak přišel krejčímu brzy na to z Toušeně dopis i s potvrzením na složenou částku a výzvou k přestěhování. Pražský krejčí se ihned také oženil, protože jednou z podmínek zajištěné práce byl stav manželský, rozprodal co mohl, a s nábytkem a novomanželkou přijeli do Toušeně. Tady zjistili, že se stali obětí kolosálního podvodu, kterým se kdekdo dlouho poté bavil. Rok na to se ale asi bavil i krejčí, když se psalo v novinách, že cukrovku v okolí Toušeně naprosto zdecimovaly přemnožené housenky.

Cukrovarský přívoz

Aktéři mých příběhů už nejsou mezi námi. Zůstal jen otisk v dějinách u staré továrny, kterou míjíme. Někteří z nás u ní vzpomenou na své dětství, kdy tu pod mohutnými, krásnými topoly vedla pěšinka, po které jsme jezdívali na kolech k Labi se vykoupat a koukat se na toušeňského převozníka, který převážel cestychtivé na druhý labský břeh.

Koho z nás by dnes napadlo, že pod cukrovarem byl na Labi další velký prámový přívoz, určený pro snadnější dopravu cukrovky z polí na druhém břehu řeky? Není po něm ani stopy. Už jen ve vyprávění můžeme slýchat o tom, jak se všichni sedláci v okolí rychle snažili přizpůsobit nové obživě po dostavbě toušeňského cukrovaru a jak tu převozník od Nového Vestce a Staré Boleslavi převážel koně s plnými povozy přímo na dvůr, kde se „fasuňky“ nejprve pečlivě zvážily a zapsaly. A jak se ručně řípa vykopávala a na vůz házela, tak se i z vozu shazovala. Strojem byl člověk a jeho pomocníkem kůň. Nebyla to lehká práce a nebýt prámu, možná by ani řepu ti z druhého břehu nepěstovali. Most byl až v Brandýse nad Labem.

Cukrovar byl slavný a jeho sláva pominula. Zůstal prý jen obraz vystavovaný na Zemské jubilejní výstavě v Praze v roce 1891, pár fotografií a pohlednic. ▪

Petr Enc

Pohled na toušeňský cukrovar z výšky k zápskému vodojemu a na obzoru k vrchu Ládví (359 m.n.m.)

Pohled na toušeňský cukrovar z hladiny Labe (173 m.n.m.)

Zaniklý cukrovarský přívoz za dnešním Isothermem

140 let místní železniční trati

Železniční spojení se světem máme v Lázních Toušeni od roku 1883 v podobě „lokální dráhy“, což ovšem věrní čtenáři Floriána dobře vědí [Florián 2013/jaro/50-59, 2019/11-12/3]. Nejpodrobněji psal o naší železnici Ing. *Peter Bado* [Svět velké i malé železnice 2021/2(78)/43-60 + příloha; 2021/3(79)/28-47] a také o tom pozorní čtenáři vědí [Florián 2021/9-10/11]. Jinak dostupná je zpráva o první slavnostní jízdě parního osobního vlaku přes Toušeň před 140 lety ve čtvrtek 11. ledna 1883, kterou zapsal řídící učitel *Bedřich Kautský* do II. Pamětní knihy obecné školy v Toušeni. Nově byla přetištěna v knížce Lázně Toušeň v listinách a kronikách [2002/65].
Redakce Floriána přináší svým čtenářům k letošnímu železničnímu výročí dva doplňky z konce „století páry“ – z roku 1899: postřehy neznámého pisatele o jízdě z Toušeně do Čelákovic a nejstarší fotografii toušeňského nádraží – přízemní dřevěné budovy – která tehdy ještě stála v původní podobě. Novinový přetisk pozoruhodného dopisu ze 7. srpna onoho roku pro nás objevil historik *Petr Enc* až v dalekém svobodomyslném listu Plzeňský obzor [1899/VIII/94/2=826]. ▪

redakce

Ročník VIII. V Plzni, v úterý dne 8. srpna 1899. Číslo 94.

PLZEŇSKÝ OBZOR.

Svobodomyslný list.

Redakce, administrace i expedice v domě čís. 20 (roh Divadelní ulice a Štěpánových sadů) v I. poschodí. — Inseráty účtují se levně a jsou splatny v Plzni a sice napřed. — Stálým inserentům zvláštní výhody. — Číslo telefonu 248. — Předplácí se: V Plzni (v administraci): na měsíc 60 kr., čtvrtletně 1 zl. 80 kr. Za donášku do domu 10 kr. měsíčně. Poštou: na měsíc 70 kr., čtvrtletně 2 zl. 10 kr. — Vychází v úterý, ve čtvrtek a v sobotu o 6. hodině večer. — Reklamace netřeba frankovati. — Jednotlivá čísla po 5 kr.

Listy z Prahy.

(Původní dopis „Plz. Obzoru“.)

a. b. V Praze, 7. srpna.

(Tré lístků z cest.)

Vstupujeme v Toušeni do vlaku. Již tu jest po ruce jako střela konduktér: „Má služba vašnosti! Budu míti potěšení? Račte jeti sebou?“

„Ovšem.“

„Chlapeček také? Vašnosti, nebude mu chladno jen tak v kabátku? Račte ale sem, zde jsou okna zavřena, kupé jest vyhřáto!“

Pootvírá kupé.

„Ach, zde by bylo pro chlapečka mnoho kouře — sem tedy, prosím vašnosti — sem.“

I pomáhá chlapci již co nejochotněji do vozu. V minutce objevuje se již hlava jeho za oknem.

„Tak prosím, mladý pane (tytul pro kluka!!), teď se může dívati klidně z okna, zavřel jsem dvéře dobře!“

Jedeme. V minutce neb ve dvou pan konduktér jest zase v kupé. „Prosím vašnost zdvořile o lístky — tak! ale chlapeček jest ještě pod 10 let stár? proč tedy lístek celý? (Zmátl jsem se, žádaje u kasy lístek. Pozn.) Vašnost ale má zde dusno, přejete-li si otevru (spěchá už k oknům podélného vozu a otvírá. Hned na to jedno okno znova zavírá:) Zde by ale vašnosti foukalo, zde zavřu — tak! prosím, chlapeček ať jde dále o trošinku, abych prstíčky nepřiskřípl. Ale, ale, kabátek se mu rozepjal. (Zapíná ho!) Tak — děkuju (zač? proč?) vašnosti mnohokrát! A již jest z kupé — po tomto bleskurychlém proudu slov. Stroj píská.

Blížíme se k Čelakovicům. Už zase hlava neobyčejného — opakujeme v pravém slova smyslu: neobyčejného — konduktéra jest v okně:

„Vašnosti, zde račte přestupovati — jen dvanáct minut je stání — neračtež zmeškati!“

Vystupujeme.

Pan konduktér je tu hned jako šíp zase: „Tak dovolím si — (sundavá chlapce z vozu, mně bránícímu se) i ne, ne, to by to bylo: mám takové dětičky rád. Vašnosti jen račte dolů, podám sám (už jest v kupé a podává mi vak). Tak šťastnou cestu vašnosti — za chvíli ozývá se hlas v zadu za mnou: vašnost má v Toušeni milostivou paní — viděl jsem — nepřeje si vašnost jí něco ještě vzkázati?“

„Děkuji, nic již, vlastně ano — hrome! Zapomněl jsem klíč od domu, kdybych ho mohl tak, až pozítří v půl desáté přijedu — na nádraží — ale jak to obstarat?“

„Ó, vašnosti, jen buďte bez starosti — všechno „skrz packra“ v Toušeni obstarám — pojedeme pozítří spolu — budete ho míti ten klíč. Služebník vašnosti, má úcta!“

A nyní natahuje ruku! řekli byste! I to to — ani nejmenší hmat v tom směru, ani jedno trhnutí tváře, jež by nasvědčovalo, že nějaké spropitné nevklouzlo do ruky

Ačkoliv zapomněli jsme opravdu, jsouce zámeni, omráčeni touto zdvořilostí páně — konduktérovou! Scény, k nimž ani slova v podstatě nepřidáno.

Ale právě proto jest Ben Akiba lhář: „tohodle tu ještě nebylo!“

Představuju vám prostě (skutečné jméno) p. Slušného, unicum veškerých rakouských drah, konduktéra rakousko-uherské společnosti, státní dráhy, muže o prostředním věku, prostřední, štíhlé, ba hubené postavy, s plnovousem krátce střiženým, zrakem bystrým — konduktéra, opakujeme konduktéra, jenž oplývá zdvořilostí také tam, kde mu ani doutníček do ruky se nesmekne, jenž jest ochota samá bez rozdílu, jaký kabát na kom vidí. Psychologická přímo záhada, neboť nic vlastně v životu tohoto muže nepřispívá k dobrému humoru a k neobyčejné něžnosti a hybnosti tohoto muže: pomyslete jen, že provází denně mezi Brandýsem a Čelakovicemi osm vlaků (opakujeme osm vlaků) v neděli o tři více, že musí v osmi vlacích denně skontrolovati všechny lístky, vykazovati cestujícím kupé, upomínati je k vystoupení na stanici a že nad to během cesty musí obstarati všechnu písemnou manipulaci co do osob i zavazadel. Takže, ač bydlí v Brandýse při samé stanici, obyčejně i obědvá ve voze železničním — jsa od rána 6·40 hod. do 10 hod. večer takřka neustále ve voze železničním, den za dnem — ba když po létech žádal za dovolenou několikadenní, dostal jak slyšel jsem od osob cizích, odpověď — odmítavou! A srovnejte to nyní tím, že tento muž čiperný nalézá dost času prokazovati v každém vlaku dvěma někdy i několika tuctům osobností nejrůznější pozornosti, ochoty a zdvořilosti! Pro takového konduktéra čiperného bylo by vhodné místo na hlavní trati a při rychlících — nenť jich tam nazbyt! Opakujeme: psychologická záhada! Stála věru za tento genrový obrázek, není-liž pravda!

Tím spíše, když jest v pravdě typem — těch, kteří jakožto lidé zdvořilí v Rakousku, konduktéry se nikdy — nestali . . .

Další úspěšný rok kynologů v Lázních Toušeni

Dvě hlavní soutěže

Sezónu roku 2022 jsme zakončili dvěma náročnými závody, v jejichž pořádání chceme pokračovat i v dalších letech a vytvořit z nich tradiční soutěže. Jeden z nich jsme pojmenovali *Toušeňský dráp* a jednalo se v něm především o poměření sil našich členů se skutečnými policejními psovody, kteří v našem kraji konají tu nejzáslužnější práci se svými služebními psy. Při náročných disciplínách se naši členové nenechali ani v nejmenším zahanbit, ba dokonce v některých případech dosahovali lepších výsledků než profesionálové. Obranářské kategorie v tomto závodě doplnila speciální poslušnost, při níž psi museli vykonávat cviky ve ztížených podmínkách, zaměřených zejména na zvýšení soustředěnosti a motivaci.

Druhý závod, který uzavřel naši závodní sezónu, se jmenoval *Toušeňský Vánočák*, a jak název napovídá, konal se o posledním víkendu před Vánoci. Tento závod byl poskládán podle nejvyšších stupňů výcviku národního zkušebního řádu. Byly k vidění nejenom jedny z nejtěžších cviků obran, ale také nejnáročnější obranářský zákrok tzv. kontrolní výkon, který pes podle tohoto řádu vůbec kdy může předvést a o kterém se v kynologických kruzích hovoří jako o královské disciplíně. I přes tuto vysoko nastavenou laťku se na závod přihlásilo šest našich členů, z nichž všichni prokázali perfektní připravenost a odhodlání a většina z nich byla ohodnocena velice nadprůměrně – nad 90 bodů ze 100 možných – což byl obrovský úspěch.

Soutěže, zkoušky, výhledy

Co se týká dalších aktivit, tak ZKO Lázně Toušeň uspořádala v průběhu uplynulého roku celkem 5 zkoušek, kde nejen členi, ale i psovodi z jiných organizací skládali zkoušky v hojném počtu. Naši členi se mohou pyšnit 82% úspěšností ve skládání zkoušek na našem cvičišti. Povedlo se jim složit i mnoho zkoušek z dalších různých kynologických aktivit na jiných cvičištích. Pravidelní kurzisté, kteří nejsou členy ZKO a navštěvují toušeňský cvičák hlavně z důvodu zlepšení svého vztahu se psem v běžném životě, se u nás dokázali vypracovat dokonce na neuvěřitelnou 88% úspěšnost na zkouškách.

V rámci plánovaného vzdělávání se v roce 2022 členi našeho výboru zúčastnili různých školení a přednášek na téma fyzioterapie psa a posilování s balančními pomůckami. Pořádaly se, stejně jako v roce předchozím, dva oblíbené výcvikové tábory v rekreačním areálu v Hedčanech u Rakovníka a jistě se, soudě podle velkého ohlasu, budou konat i v roce 2023.

Nová členka

Výcvik psa je velmi náročný, a pokud bychom měli někoho z našich řad jmenovitě vyzdvihnout pro jeho neuvěřitelně tvrdou a poctivou práci, lásku ke psům a kynologii jako takové, musíme zmínit naši novou členku, teprve 16letou *Kateřinu Janákovou*. Má pejska border kolie jménem Hugo. *Kačka* za námi přišla s maminkou ze stejných důvodů jako většina lidí. Přály si spolehlivější poslušnost a lepší pozornost jejich ročního Huga. Proč ovšem tento příběh? *Kačka* totiž během pár měsíců své svědomité práce na sobě, na vztahu s Hugem a na správném provádění cviků dokázala se svým chlupáčem složit čtyři zkoušky a zúčastnit se závodu *Toušeňský Vánočák*, kde obsadili skvělé 2. místo! Mají před sebou jistě velkou budoucnost a moc doufáme, že pomůžeme naladit na tuto vlnu nadšení co nejvíce dalších zájemců, kteří k nám chtějí docházet a kteří si dokáží uvědomit, že píle, těžká práce a překonání sebe sama je to, co se vyplatí a co je úspěšně posune směrem k jejich cílům.

Rádi bychom poděkovali všem, kteří s námi v minulém roce 2022 trávili čas na našem cvičišti v Itálce a šli s námi vstříc novým zkušenostem, zážitkům i vznikajícím přátelstvím mezi lidmi a psy. ▪

Terka a Honza Rychnovští

Konečně lámání ledu

Osmý ročník vánočního koupání v Lázních Toušeni 17. prosince 2022 se potkal se skvělým počasím: kdo si mohl přát víc než 15 cm sněhu, –4°C a zamrzlé Malvíny? Účastníků přišlo plno, otužilců odhodlaných ponořit se do chladivé vody bylo 14, ten poslední se pro fotografii nestačil svléknout, ale ponořil se také. Nálada skvělá, voda ledová +1°C. Na prosekání ledu jsme měli dvě sekery. Sešla se opět moc milá parta z Toušeně, Brandýsa, Čelákovic a širokého okolí, dokonce i z otužileckého klubu z Tábora. Pokud se neuvidíme dříve při tréninkových ponorech nebo na kondičních trénincích, tak se těším opět za rok v poslední sobotu před Vánoci. Byli jste skvělí!
PS: Vytvářím otužileckou *WhatsApp* skupinku, kdo by se chtěl přidat, může mi poslat na sebe kontakt. Ve skupince se můžeme domlouvat na společném otužování. ▪

za sportovní komisi Mgr. Lucie Kainová, lusportlav@gmail.com

Vánoční kapřík

Místní organizace Českého rybářského svazu Brandýs nad Labem – Lázně Toušeň uspořádala 23. prosince 2022 jako každoročně na Královickém rybníce akci pro děti pod názvem „Vánoční kapřík". Ráno nenasvědčovalo nic tomu, že by rybaříci nahodili svoje zbraně s návnadou. V půl deváté už byl částečně rybníček připraven k lovu. Rybám se vůbec nechtělo, a tak si rybaříci krátili čas ochutnávkou dobrot, ke kterým nám pomohli Merhautovo pekařství, *Jirka Jonák* s polní kuchyní a výbornou gulášovkou a čajem a pan *Štěpnička* se špekáčky a klobáskami. Sešlo se kolem třiceti dětí, pro které bylo připraveno na závěr překvapení od MO Brandýs v podobě vánočních kapříků. Každý rybařík navštěvující toušeňský nebo brandýský rybářský kroužek si mohl jednoho šupináče odnést. Dík patří všem zúčastněným a hlavně pořadatelům, kteří se o průběh akce postarali. ▪

Milan Šulc

Novoroční plavba posedmé

Rok utekl jako voda a snad díky téměř jarním teplotám byla rekordní účast: 1. ledna 2023 ve 13 hodin vyplulo 19 lodí původem z několika měst. Z největší dálky byla loď z Mělníka s kajakářkou z veltruského kanálu. Benátky nad Jizerou byly zastoupeny medailistkou z ME ve vodním slalomu v 70. letech, jedna loď byla i z Prahy. Z Lázní Toušeně se připojili Mgr. *Zbyněk Herynek* a Mgr. *Alena* a *Petr Šedovi*. Plulo se na kánoích, kajacích, a dokonce se připojila i jedna kompletní osmiveslice z loděnice Kondor. Trať začínala v Královicích pod restaurací Veslovka a pokračovala k soutoku Labe a Jizery, celkem 3 km. Odtud se některé lodě už vracely. Dále po Jizeře, i přes její mírně zvýšenou hladinu, dopádlovalo asi 11 lodí až pod most spojující Káraný a Nový Vestec. Zde byla otočka zpět a posádky si užívaly minimální námahu po proudu obou řek. Kdo absolvoval celou trasu, zvládl téměř 10 km. Plavba byla pečlivě sledována a dokumentována (https://www.youtube.com/watch?v=5ILq_WE7InU) také početným pozemním doprovodem a rogalem. ▪

Mgr. Alena Šedová

Úřední hodiny úřadu městyse
LÁZNĚ TOUŠEŇ, Hlavní 56

pondělí
úřední hodiny: 8:00 - 12:00
13:00 - 17:00
starosta: 9:30 - 12:00
13:00 - 17:30
středa
úřední hodiny: 9:00 - 12:00
13:00 - 17:00
pokladna: 8:00 - 9:00

telefony: 326 992 302, 326 991 592

Večerka u Honzíka
Thao Leová Thanh a Ngoc Nguyen Duc,
Hlavní 13

potraviny – drogerie

pondělí – pátek 6:30 – 19:00
sobota – neděle 6:30 – 18:30

Pošta Partner a prodejna krmiv
Za Školou 2
pondělí
8:00 – 10:00
úterý
8:00 – 12:00 13:30 – 16:00
středa
8:00 – 12:00 13:30 – 17:00
čtvrtek
8:00 – 12:00 13:30 – 16:00
pátek
8:00 – 12:00 13:30 – 16:00
sobota
9:00 – 11:00 vydávání balíků
a listovních zásilek

telefony: 604 100 302, 737 946 186

Gastrodeli
U Sokolovny 259

výrobky studené i teplé kuchyně, cukrářské i pekařské
www.gastrodeli.cz
telefon: 326 996 359
objednavky@gastrodeli.cz

Kosmetický salon
Ivana Jedličková, Za Školou 414
kosmetika, vizážistické služby a prodej kosmetiky Alcina
telefon: 606 802 320

Rehabilitace – masáže
Ivana Drobílková, Dům seniorů,
Za Školou 414
LTV cvičení – elektroléčba – mobilizace páteře, reflexní terapie
pondělí – pátek dle objednání
telefon: 603 254 220

SALON LINDA - Stříhání pejsků
Eva Pencová, Na Ostrůvku 292
telefon: 773 079 428

Praktický lékař
MUDr. Jiří Ranc, Dům seniorů,
Za Školou 414, 1. patro

pondělí 13:00 – 18:00
úterý 7:30 – 14:00
středa 11:00 – 17:00
čtvrtek 7:30 – 14:00
pátek 7:30 – 13:30
telefon: 326 992 361

Knihovna
Skleněná vila, V Ovčárně 87
vždy v úterý 15:00 –17:00

Reality Biliková
Ilona Biliková, Hlavní 263
zprostředkování prodeje a pronájmu nemovitostí
zpracování tržního odhadu pro dědické řízení
telefon: 605 457 150
reality.bilikova@seznam.cz

Česká daňová kancelář, s. r. o.
Ing. Luboš Valehrach, MBA,
Na Požárech 425
daňové poradenství, vedení účetnictví
telefon: 603 876 540

Atelier Kučera
Hlavní 560
krejčovské práce, opravy oděvů

úterý – pátek
9:00 – 12:00 14:00 – 17:00
sobota
zavřeno
Mgr. Eva Valsová,
telefon: 736 536 574

Pneuservis, autoservis
Emanuel Fiala, Hlavní 13
pondělí – pátek 8:30 – 17:00
sobota – neděle dle dohody
telefon: 731 036 059

Technické služby městyse
Hlavní 56
vedoucí Martin Liška (605 458 039)
martin.liska10@seznam.cz

Salon Faviola - manikúra, pedikúra, kosmetika, masáže, kadeřnictví, Acces Bars
Za Školou 414, bývalá pošta

Manikúra, nehtová modeláž - Jitka Kolomazníková
telefon: 604 710 975
Pedikúra - Lenka Fabiánová
telefon: 721 460 199
Masáže - Sophie Dragon
telefon: 723 022 979
Kosmetika - Lucie Uhrová
Tel. 605 479 993
Kadeřnictví - Michaela Macháčková
telefon: 723 679 943
Acces Bars - Jana Köhlerová
telefon: 602 715 743

Nouzová telefonní čísla

112 Integrovaný záchranný systém
150 Hasiči
155 Zdravotnická záchranná služba
156, 731 136 156 Městská policie
158 Policie České republiky

Veterinární praxe

MVDr. Jitka Myslivečková, Hlavní 39
pondělí + pátek dopoledne: objednaní pacienti + operace
15:00 – 19:00
úterý dopoledne: objednaní pacienti + operace
středa + čtvrtek 10:00 – 12:00 15:00 – 19:00
soboty, neděle a pohotovost po telefonické domluvě
telefon: 326 992 912, 602 641 294

Bar U Kasaldy
Petr Kasalický, Káranská 50
obědy - pondělí – pátek
10:30 – 14:30 telefon: 604 972 099

Advokátní kancelář
Mgr. Stanislav Beran, Dům seniorů,
Za Školou 414, 1. patro
telefon: 606 494 811
email: beran-advokat@seznam.cz

Evonaqo, s. r. o.
Floriánské náměstí 413

montáže FVE a tepelných čerpadel pro rodinné domy, ale i pro jiné druhy objektů
provozní ředitel Peter Theisz,

email: obchod@evonaqo.cz
telefon: 800 333 335

Stavební a technické dozory, stavební činnost
DOZORY-VILD s.r.o.,

Ing. Petr Vild, Zápská 188

telefon: 739 345 249

petr@dozory-vild.cz

Elektroinstalace
Instalace fotovoltaických systémů
Martin Rigo
telefon: 775 515 082
martinrigo1@gmail.com

Infozprávy
Služba Infozprávy je určena všem občanům městyse a je zcela zdarma.
Registrace je možná
a) osobně na úřadě v úřední hodiny
b) přes internet www.infozpravy.cz
c) mobilním telefonem.

Registraci telefonem provedete zasláním SMS LT mezera číslo popisné na telefonní číslo 735 166 666

Kalendář akcí v Lázních Toušeni 2022

změny vyhrazeny

leden 2023

den	čas	místo	akce
neděle 1. ledna	0:00 –0:15	Floriánské náměstí	**novoroční pozdravení** každého s každým
neděle 1. ledna	13:00	Královice	**novoroční plavba** od Veslovky ku soutoku Labe a Jizery
neděle 8. ledna	17:00	Skleněná vila	*dernisáž* **výstavy** Bílé Vánoce *(kk + včk + OB)*
pondělí 16. ledna	15:00	Slatinné lázně	**vystoupení malých klavíristů** *(RC Myšák)*

únor 2022

den	čas	místo	akce
středa 8. února	19:00	Skleněná vila	cestovatelská beseda **Malajsie, Singapur, Java** *(Alena a Petr Šedovi, včk)*
středa 22. února	18:00	Skleněná vila	klub **stolních her** *(volnočasová komise)*
sobota 25. února	10:00	sokolovna	karneval **předškoláků** *(T.J. Sokol + DSLT)*
sobota 25. února	14:00	sokolovna	karneval **školáků** *(T.J. Sokol + DSLT)*
sobota 25. února	20:00	sokolovna	karneval v rázu **Zlatá dvacátá** *(ÚM + T.J. Sokol + DSLT)*

březen 2023

den	čas	místo	akce
středa 1. března	19:00	Skleněná vila	cestovatelská beseda **kolem Norska** *(Alena a Petr Šedovi, včk)*
pátek 17. března	14:00	Skleněná vila	setkání seniorů **Pochod pro mozek** *(KEP Brandýs + kk)*
sobota 18. března	14:00	sokolovna	**jubilejní oslava:** 125 let Obce baráčníků v Toušeni *(OB)*
sobota 18. března	16:00	sokolovna	divadelní představení: **Lanko od padáku** *(Divadlo Pod Petřínem, OB)*
sobota 25. března	10:00	Skleněná vila	**vítání občánků** (ÚM)
pátek 31. března	19:00	Skleněná vila	literární večer *PhDr. Stanislav Rubáše* **Óda na radost** *(kk)*

duben 2023

den	čas	místo	akce
sobota 1. dubna	14:00	Skleněná vila	**vernisáž výstavy** obrazů Vladimíra Tůmy *(MM Čelákovice + kk)*
čtvrtek 6. dubna	12 + 17	u kapličky	**velikonoční řehtání** *(skupinka nadšených rodičů)*
pátek 7. dubna	8:30+12+17	u kapličky	**velikonoční řehtání** *(skupinka nadšených rodičů)*
sobota 8. dubna	8:30	u kapličky	**velikonoční řehtání** *(skupinka nadšených rodičů)*
sobota 15. dubna	10 – 22	sokolovna	**XII. národní přehlídka sokolských divadel** *(ČOS, T.J. Sokol)* Třešť – Lázně Toušeň – Strunkovice – Předměřice n. L.
neděle 16. dubna	10 – 21	sokolovna	**XII. národní přehlídka sokolských divadel** *(ČOS, T.J. Sokol)* Rokycany – Kroměříž – Kampa
neděle 23. dubna	13:30	hřiště Na Polabí	**lázeňský běh** *(sportovní komise + Sport-LaV)*

FLORIÁN, zpravodaj městyse Lázně Toušeň, ročník 13, číslo 1 (65), 1-2/2023. Vydává úřad městyse Lázně Toušeň IČ: 00240893, registrační číslo MK ČR E 20466. Kontakt redakce: zpravodaj.florian@gmail.com, elektronická podoba Floriána: www.laznetousen.cz . Redakční rada: Hana Němečková, RNDr. Jan Králík, CSc., sazba a grafická úprava: Matyáš Hadrbolec. Florián vychází 6x ročně vždy počátkem sudého měsíce v nákladu 700 výtisků. Tisk: Iva Vodáková – Durabo, Čelákovice: www.durabo.cz . Příspěvky v doporučeném rozsahu do 1500 znaků zasílejte na adresu redakce nejpozději v den uzávěrky. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav a krácení rozsáhlejších příspěvků, případně jejich neotištění. Toto číslo vyšlo 12. února 2023. Uzávěrka příspěvků pro následující číslo: 15. března 2023.